

Előterjesztés az „Eger, Hősök temetője” Eger Települési Értéktárba történő felvételéről

Tisztelt Bizottság!

Kerékgyártó József, helytörténeti kutató elkészítette az „Eger, Hősök temetője” javaslatlételi dokumentációját (nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerint, kulturális örökség).

Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképes dokumentációja és a javaslatlételi lap szabályos, a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvénynek megfelel. A megfelelést valószínűsítő dokumentum, a támogató, ajánló levél mellékelve, amelyek a javaslatához csatolt fényképek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozattal együtt képezik az Értéktárba javasolt dokumentáció részét (1-5 melléklet).

A javaslatlétel rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

A Hósi Temető - Hősök Temetőjeként ismert temető 1914-ben a Kisboldogasszony Temető nyugati részén lett kialakítva az I. világháború kezdetén. A Kisasszony Temető közel 1/3-ad részét leválasztották és az egeri hadi kórházakban elhunytak nyughelyévé „Katonai temetővé” tették. A temető a Kisasszony temető nyugati végéhez csatlakozik, területe négyszög alakú, négy nagy parcellára osztva. A temető régi bejárata a Déli oldal közepén a Kisasszony utca felől, valószínűleg a Hatvanas ezred utca (a mai Hősök utca) kereszteződésével szemben nyílt. Jelenleg a Hősök Temetőjének délkeleti sarkán egy keskeny vaskapun át a Kisasszony temetőn keresztül átmenve lehet a temetőt látogatni. A temetőben a sírok 16 sorban helyezkednek el, a kápolna felőli keleti oldalon egy beugró terület található, ahol két rövidebb sort helyeztek el. A sorokat a kápolna felől, a sírokat a Kisasszony utca felől kezdődően számozták. A sírokon szomolyai kőből készült kő síremlékek „kőkeresztek” állnak. A magyar származású hősök feje fölé hármassal álló kettős kereszttel ellátott síremlékek, az idegen hősöknek pedig egyszerű kereszttel ellátottakat készítettek.

A Hősök temetőjében eltemetett halottak:

- A XIX. században a Kisasszony temetőben eltemetett polgári személyek. Egy-két XIX. századi síremlék máig fennmaradt
- A Nagy Háború idején, az egeri hadi kórházakban elhunytak, köztük az Osztrák Magyar Monarchia katonái, az ellenséges hatalmak szerb, orosz és olasz gyalogezredbeli gyalogosai valamint szerb internáltak, mintegy 840-876 fő
- A II. Világháborúban elesett hősöket, akikről szintén nem felejtkeztünk el
- A kommunizmus idején eltemetett hősök

- Munkásmozgalmi emberek.
- A temetőben nyugvók többsége az I. világháború hősi halottjai

Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A Hősök Temetője Eger város történeti és kegyeleti emlékhelye. A temetőben nyugvó hősi halottak tisztelete, emlékének megőrzése az utókor feladata. E hálás feladatból adódóan került a temető az 59/2000. sz. önkormányzati rendelettel helyi védelem alá és lett „*temetőkegyeleti parkká*” minősítve. A helyi védelem alá helyezéssel összhangban a Hősök Temető, mint védett helyi érték került most javaslatra az Eger Települési Értéktárba.

Az értéktárba kerüléssel a temető nagyobb figyelmet kaphat és ez által felújítására is lehetőség adódhat.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy az „Eger, Hősök temetője” javaslattételt saját hatáskörében eljárva fogadja el és az Egri Értéktár nemzeti értékei közé vegye fel.

Eger, 2017. január 05.

Bátori István
elnök

Előterjesztés „Az egri zeneoktatás iskolája” Eger Települési Értéktárba történő felvételéről

Tisztelt Bizottság!

Ágoston Ottó zenetanár elkészítette „Az egri zeneoktatás iskolája” javaslatlételi dokumentációját (nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerint, kulturális örökség).

Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképes dokumentációja és a javaslatlételi lap szabályos, a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvénynek megfelel. A megfelelést valószínűsítő dokumentum, a támogató, ajánló levél mellékelve, amelyek a javaslatához csatolt fényképek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozattal együtt képezik az Értéktárba javasolt dokumentáció részét (1-5 melléklet).

A javaslatlétel rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Eger arculathoz szervesen kapcsolódott a zenei élet. Hagyományai voltak az egyházi zenélésnek, egyházi zenekarok működtek, és a polgári életforma egyik tartozéka volt az egyesületekben folyó közös muzsikálás. Említésre méltó a Kormányzó-díjas Egri Dalkör, melyet Huszti Zoltán, Kodály Zoltán tanítványa vezetett. Az ehhez szükséges képzést eleinte az egyházi és magániskolákban folyó oktatás jelentette. A magániskolák közül legjelentősebb az Aradról származó Gáspárdi Katinka zongoraművész iskolája volt az 1930-as években. A 30-as, 40-es években-Egerben élt és tanított a Helsinkiből származó Kallionemi Sole zongoraművész professzor.

Gáspárdi Katinka halála után, nevelt lánya, Fogelné Kaufmann Emmy, zeneakadémiát végzett hegedűművész tanárnő vette át a magán zeneiskola vezetését, mely később munkaközösséggé alakult. 1953-ban, az ő minisztériumban való közbenjárása eredményeként jöhetett létre a Panakosza házban az Állami Zeneiskola, melynek első igazgatója lett. Az intézmény Fogelné után következő vezetői: Geibinger Sándor, Vajda Lászlóné (Ida néni), Szepesi György és Miklovitz László voltak, őket követte Barczy-Bennett Edina, Gulyás László, aki jelenleg a zeneiskola igazgatója.

Az Egri Állami Zeneiskola 1953-tól a kis Dobó téren álló Panakosza házban működött. 1981-re a műemlék jellegű épület állaga annyira megromlott, hogy életveszélyessé vált, így került sor az intézmény átköltöztetésére a Kossuth utca 14/a szám alá, a Ferences rendi kolostorba. Mivel 1996-ban a kolostor újra egyházi tulajdonba került, gondoskodni kellett egy olyan épületről, amely eleget tud tenni a megnövekedett igényeknek, és rendelkezik koncertteremmel is. Több lehetőség közül végül is a választás a „rég” Panakosza házra esett.

A felújítási munka 1997. szeptemberétől 1998. augusztusáig tartott. Az újjáépített iskola 881 m²-én helyezkedik el 21 zenei oktatásra szolgáló terem, 1 nagyterem (díszterem),

valamint a végleges felújításra váró freskós terem. Az épület a pincétől a padlásig hasznos funkcióra tervezett, építészetiileg 100 %-ig kihasznált.

Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A zeneiskola a város kulturális életében kiemelkedő tényezővé vált. A zeneiskola növendékei, tanárai állandó résztvevői a városi, megyei rendezvényeknek, ünnepeknek, részt vállalnak az Egri Szimfonikus Zenekar, a Gárdonyi Géza Színház, illetve énekkarok, más intézmények munkájában is. A növendékeik sok éve rendszeres résztvevői az országos, területi, megyei versenyeknek, találkozónak. Több első helyet, számos értékes helyezést értek el csaknem minden hangszeren, neveiket és helyezéseiket lehetetlen lenne mind felsorolni. Az iskola a zenei utánpótlás nevelésében is mindenkor kivette részét. Számtalan tehetséges gyermek jutott zenei pályára, s jelenleg több mint száz olyan régi növendékük van, akik a magyar illetve nemzetközi zenei életben nevet szereztek. Csak néhány név a teljesség igénye nélkül: Kroó György zenetudós, Delley József zongoraművész, Dienes Gábor oboaművész, Hibay Éva, Vas Mária fuvolaművészek, Vass Márta karnagy, Bánhegyi Géza klarinétművész, Vizsolyi Livia fagott művész, Csík Gusztáv jazz-zongoraművész, Vendrey Éva karvezető, Pászthy Júlia, Szüle Tamás, Lugossy Melinda, Kovács Brigitta, Pánczél Éva, Sallai Gabriella operaénekesek.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy „Az egri zeneoktatás iskolája” javaslattételt saját hatáskörében eljárva fogadja el és az Egri Értéktár nemzeti értékei közé vegye fel.

Eger, 2017. január 05.

Bátori István
elnök

Határozati javaslat:

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Egri Értéktár Bizottsága saját hatáskörben eljárva „Az egri zeneoktatás iskolája” javaslattételt helyi nemzeti értéként az Egri Értéktárba felveszi.

Felelős: Bátori István
Egri Értéktár Bizottság elnöke
Határidő: 2017. december 31.